

Lekári odmietajú hodnotenie pacientov prostredníctvom mobilnej aplikácie

(22. októbra 2018, ZdN)

22. október 2018 - Rada Slovenskej lekárskej komory (SLK) tvrdí, že názory poistencov majú byť neanonymné a verejne neprístupné.

Všeobecná zdravotná poisťovňa (VšZP) umožňuje svojim poistencom ohodnotiť návštevu lekára. Nová služba v mobilnej aplikácii vyvolala ostrú kritiku lekárskej obce. VšZP tvrdí, že možnosť poistencov vyjadriť sa k úrovni poskytovania zdravotníckych služieb považuje za jeden z nástrojov na zvýšenie kultúry a kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Pacienti môžu pri hodnotení udeliť od jednej po päť hviezdíčiek a pridať aj podrobnejšie písomné hodnotenie. VšZP zdôrazňuje, že sa hodnotí spôsob poskytnutia zdravotnej starostlivosti, nie samotná zdravotná starostlivosť. Tieto hodnotenia nie sú verejné.

„Spätná väzba od poistencov neslúži ako podklad na prípadné reštrikčné opatrenia, ale výlučne len na zistenie miery spokojnosti. Ak VšZP v hodnoteniach poistencov zaregistruje vyššiu mieru nespokojnosti so spôsobom poskytovania zdravotnej starostlivosti u niektorých poskytovateľov, bude s nimi o podrobnostiach hodnotenia diskutovať a spoločne hľadať riešenia na zlepšenie,“ uistila hovorkyňa poisťovne Viktória Vasilenková. Dodala, že takmer 95 percent doterajších hodnotení je pozitívnych, pričom až 88 percent návštev lekára ocenili poistenci maximom, teda piatimi hviezdíčkami.

Subjektívne prežívanie

Spoločnosť všeobecných lekárov Slovenska (SVLS) vyjadrila s touto aktivitou jednoznačný nesúhlas. „Všeobecní lekári sa vôbec nebránia odbornému hodnoteniu svojej práce, má však vychádzať z faktov a výsledkov ich medicínskej praxe, a nie zo subjektívneho prežívania pacientov a laických názorov. Ak napríklad pacient nedostane antibiotiká na virózu, neraz to chápe ako odopretie niečoho, čo mu ‚patrí‘ a čo mu lekár nechce dopriať,“ upozornila prezidentka SVLS MUDr. Monika Palušková, PhD, MBA.

Dodala, že hodnotenia pacientov na laických weboch nevychádzajú z objektívnych faktov, ale výlučne z emocionálnych zážitkov pacienta. „Zdravotné poisťovne sa musia v hodnotení poskytovateľov prísne riadiť objektívnymi faktami, preto takúto aktivitu hodnotíme ako škodlivú a odmietame ju,“ zdôraznila M. Palušková.

Práva poskytovateľov

Podobne reagovala aj Slovenská lekárska komora (SLK). Upozornila na to, že takéto posudzovanie poskytovateľov zdravotnej starostlivosti nie je dohodnuté v zmluve medzi VšZP a poskytovateľom, čo možno považovať za zásah do osobnostných práv jednotlivých poskytovateľov alebo lekárov. Takýto spôsob hodnotenia lekárov prostredníctvom mobilnej aplikácie posúva zdravotnú starostlivosť na úroveň hodnotenia napr. čašníkov v reštauráciách, priehradkových pracovníkov bánk, pracovníkov veľkoobchodných jednotiek.

„Pre objektívnosť hodnotení, ako aj prípadnú zodpovednosť pacientov za hodnotenie, sme toho názoru, že hodnotenia môžu byť výlučne neanonymné a nemajú byť verejne prístupné. Možno by pre našich pacientov bolo zaujímavé, keby mobilná aplikácia ponúkala aj možnosť,

aby sa pacient dozvedel, že poisťovňa odmietla lekárovi preplatiť výkony poskytnuté práve tomu konkrétnemu pacientovi,“ uvádza sa v stanovisku Rady SLK, ktorá odmieta rozšírenie služieb.

Komentuje:

Henrieta Tulejová, Advance Healthcare Management Institute

Príležitosť na zlepšovanie sa, nie trestanie

Kvalitné a dôveryhodné meranie kvality služieb je vždy veľkou výzvou pre všetky sektory, nielen pre zdravotníctvo. Meranie spokojnosti pacientov so zdravotnou starostlivosťou nielen v nemocniciach sa čoraz častejšie využíva v západných krajinách, ako napríklad Holandsko, Veľká Británia, Nemecko či USA.

Je nesporné, že pacienti bez medicínskeho vzdelania nedokážu pre informačnú asymetriu zhodnotiť objektívnu, technickú kvalitu zdravotnej starostlivosti. Dokážu však zhodnotiť veľa aspektov starostlivosti, ktoré majú vplyv nielen na ich pohodlie, ale aj na kvalitu a výsledok zdravotnej starostlivosti. Kvalitné dotazníky spokojnosti sa preto pýtajú nielen na dĺžku čakania na lekára, úsmev lekára či sestričky, čistota a poriadok v ambulancii či schopnosť jednoducho ambulanciu nájsť, ale aj na to, či lekár zistil, aké lieky pacient užíva a či pacientovi vysvetlil zrozumiteľným spôsobom liečebný postup, správne užívanie liekov a prípadné komplikácie a čo robiť v prípade, že sa vyskytnú.

Veľa lekárov takto dôsledne edukuje pacientov aj na Slovensku, ale čoraz častejšie je možné sa stretnúť aj s veľmi zjednodušeným prístupom „tuto mi to podpíšte a hlavne sa ma nič nepýtajte, nemám čas“. Výskumy však jednoznačne ukazujú, že je pozitívna korelácia medzi spokojnosťou pacientov s poskytnutou zdravotnou starostlivosťou a ich výsledným zdravotným stavom. Spokojnejší pacienti lepšie dodržiavajú odporúčania lekára, chodia k nemu na potrebné vyšetrenia, a tak vďaka správne užívaniu liekov a kontinuite starostlivosti môžu mať aj lepšie výsledky v liečení.

Meranie kvality treba brať aj ako príležitosť na identifikáciu oblastí na zlepšenie sa, prípadne kvalitnejšie ambulancie na získanie ďalších pacientov. Meranie kvality ambulantnej zdravotnej starostlivosti je dnes čím ďalej tým dôležitejšie, pretože máme čoraz viac chronicky chorých pacientov a tí navštevujú hlavne ambulancie.

Dôležité je však veľmi dobre nastaviť metodiku, aby sa hodnotenie nedalo zmanipulovať, napríklad aby nemohol lekára zle hodnotiť jeho konkurent alebo iný neprajník, či naopak, aby si niekto nemohol vyklikať najlepšie hodnotenie sám. Pre kvalitu hodnotenia nie je ani také dôležité, či existujú tisíce hodnotení spolu, ale aby bol zabezpečený dostatočný počet hodnotení na jedného lekára a z toho dôvodu je dôležité, aby bolo možné hodnotiť lekárov nielen online, pretože také hodnotenie poskytnú len internetovo zdatnejší a bohatší pacienti s lepšími mobilmi a chýba nám informácia od starších, menej majetných.

Napriek mnohým nedokonalostiam amerického zdravotníctva, majú dnes v USA asi najdlhšiu tradíciu v hodnotení kvality zdravotnej starostlivosti vo svete. A ani tam to nebolo jednoduché presadiť. Kľúčovým zvratom v celom príbehu bol moment, keď sa presadil postoj, že cieľom hodnotenia kvality zdravotnej starostlivosti nie je hľadať vinníkov a trestať, ale je to

príležitosť na identifikáciu oblastí, ktoré si vyžadujú zlepšenie. A to môže posúvať úroveň celého zdravotníctva vyššie.

Polícia preveruje prípad falošného lekára z Dunajskej Stredy

(22. októbra 2018, SITA)

Ordinácia v Relax Epicentrum ani samotný „lekár“ neboli registrovaní

Polícia preveruje prípad falošného lekára. Ordinoval v zariadení Relax Epicentrum v Dunajskej Strede minimálne od marca do augusta tohto roka.

Podľa informácií polície, ktoré zverejnili na svojej facebookovej stránke, Trnavský samosprávny kraj TTSK vykonal previerku a zistili, že zariadenie a lekár neboli registrovaní a osoba nemala oprávnenie poskytovať lekársku starostlivosť.

Hľadajú jeho pacientov

Pacientom poskytoval zdravotnú starostlivosť a vykonával diagnostiku na zdravotníckych prístrojoch a údajne predpisoval a predával výživové doplnky a lieky.

Polícia preveruje konanie muža ako podozrenie z trestných činov poškodenia zdravia, ohrozenia zdravia nepovolenými liekmi, liečivami a zdravotníckymi pomôckami a vo veci prečinu podvodu.

Hľadajú aj svedkov, návštevníkov a pacientov, ktorí s ním prišli do kontaktu. Akékoľvek informácie treba ihneď bezodkladne ohlásiť.

Dávky pre penzistov

(Pravda; 242/2018; 20/10/2018; s.: 19,20,45,46; Dorota Hudecová ; Zaradenie: UŽITOČNÁ PRAVDA)

Starobné, predčasné či pozostalostné dôchodky. Limity na lieky, príspevok na dovolenku, pomoc v núdzi alebo peňažné príspevky na kompenzáciu. Dávky, ktoré penzistom vypláca štát zo svojho rozpočtu, ale aj také, na ktoré si roky sporili tým, že platili odvody.

Dorota Hudecová

Už v decembri opäť dostane takmer 1,2 milióna slovenských penzistov k Vianociam prilepšenie. Opäť to bude vo forme vianočného príspevku a jeho jednorazového zvýšenia. Na jednorazové zvýšenie bude mať nárok takmer 670-tisíc penzistov. Vianočný príspevok spolu s jednorazovým zvýšením bude opäť maximálne sto eur. "Maximálny vianočný príspevok bude 87,26 eura a dostanú ho tí dôchodcovia, ktorí poberajú dôchodok najviac 205,07 eura mesačne. Poberateľom penzií od 205,08 do 572,40 eura mesačne, bude patriť vianočný príspevok podľa sumy vyplácaného dôchodku v rozpätí od 87,26 do 21,15 eura," konštatoval riaditeľ komunikačného oddelenia Sociálne poisťovne Peter Višváter.

V januári budúceho roku sa budú dôchodky opäť valorizovať buď o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, alebo o minimálnu valorizačnú pevnú sumu, ktorá prislúcha danému druhu dôchodku. "V súvislosti s valorizáciou dôchodkov v roku 2019 chceme zdôrazniť najmä tú skutočnosť, že podľa našich predpokladov na budúci rok až približne 80 percent penzií bude zvyšovaných percentuálne o dôchodcovskú infláciu,"

informovala Barbora Petrova z tlačového oddelenia rezortu práce.

Penzie sa teda zvýšia o sumu, ktorá bude pre danú sumu penzie výhodnejšia. "Napríklad v prípade nekráteného starobného dôchodku je to suma 334,70 eura, teda pre poberateľä nekráteného starobného dôchodku, ktorého suma dôchodku je 334,70 eura alebo vyššia, bude výhodnejšie zvýšenie v porovnaní so zvýšením o pevnú sumu 8,70 eura," povedala.

Po odpracovaní minimálne 15 rokov a dosiahnutí dôchodkového veku má človek nárok na starobný dôchodok. Budúcim penzistom, ktorí celý život pracovali, ale zarábali málo, pomáha štát takzvaným garantovaným penzijným minimom.

Ak je dôchodca z dôvodu choroby uznaný za ťažko zdravotne postihnutého a vlastní preukaz ŤZP, môže úrad práce požiadať o príspevok na kompenzáciu svojho zdravotného postihnutia. Po splnení prísnych podmienok ich úrad poskytuje viac ako desiatku, napríklad peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených nákladov, kúpu pomôcky, osobnú asistenciu, kúpu či úpravu auta a podobne. Začiatkom leta uzrela svetlo sveta prelomová novela zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, ktorej najvýznamnejšou zmenou je historický nárast príspevku na opatrovanie. Už v tomto roku to je navýšenie pre opatrovateľov v produktívnom veku o 120 eur, pre opatrovateľov v dôchodkovom veku o 92 eur. Odborníci z Inštitútu sociálnej politiky rezortu práce vytvorili kalkulačku na výpočet výšky príspevku na " opatrovanie, ktorá umožňuje žiadateľom skontrolovanie nároku a nezáväzný výpočet výšky príspevku na opatrovanie. "Reálne zisťovanie nároku na priznanie a výšku príspevku na opatrovanie môže v praxi trvať niekoľko týždňov. Kalkulačka umožní nezáväzne vypočítať sumu príspevku prakticky okamžite po zadaní vstupných údajov," konštatovala generálna riaditeľka Inštitútu sociálnej politiky Lucia Fašungová.

Dôchodky sú najčastejšie

Starobný dôchodok

dostanete ho, ak máte odpracovaných najmenej 15 rokov a dôchodkový vek. Dôchodkový vek na rok 2018 bol ustanovený na 62 rokov a 139 dní. Nový spôsob určovania dôchodkového veku sa netýka: poistencov narodených do 31. decembra 1954, žien narodených do 31. decembra 1961, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia o znížení dôchodkového veku v závislosti od počtu vychovaných detí, a poistencov, ktorým sa zachováva nárok na znížený dôchodkový vek vzhľadom na počet odpracovaných rokov v zamestnaní zaradenom do I. pracovnej kategórie alebo do I. alebo II. kategórie funkcií

Predčasný dôchodok

dostane ho ten, kto odpracoval minimálne 15 rokov, chýbajú mu najviac dva roky do dovŕšenia riadneho dôchodkového veku a suma predčasnej penzie ku dňu, od ktorého požiadal o jej priznanie, je vyššia ako 1,2-násobok sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu (do 30. júna je to 246,10 eura). Jeho suma sa zníži o 0,5 % za každých začatých 30 dní obdobia od vzniku nároku

Minimálny dôchodok

nárok naň má poberateľ starobného dôchodku (aj keď bol predtým priznaný ako predčasný dôchodok) alebo invalidného dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku. Podmienky splní vtedy, ak získa najmenej 30 rokov kvalifikovaného obdobia dôchodkového poistenia; výška dôchodkových príjmov je nižšia ako výška minimálneho dôchodku a požiadal o priznanie všetkých dôchodkov, na ktoré by mohol mať nárok. Za každý ďalší rok kvalifikovaného obdobia nad základnú hranicu 30 rokov sa minimálny dôchodok zvýši: o dve percentá sumy životného minima za 31. až 39. rok kvalifikovaného obdobia a o tri percentá sumy životného minima za 40. a ďalší rok kvalifikovaného obdobia. Najnižšia suma je po tridsiatich odpracovaných rokoch 271,30 eura, po 40 rokoch 313,20 eura, pričom maximálna suma penzie nie je stanovená

Vdovský a vdovecký dôchodok

dostane žena po manželovi alebo manžel po manželke, ktorý/á ku dňu smrti poberal/a starobný, predčasný starobný alebo invalidný dôchodok, alebo ku dňu smrti splnil/a podmienky nároku na starobný dôchodok alebo získal/a počet rokov dôchodkového poistenia potrebný na vznik nároku na invalidný dôchodok, alebo zomrel/a v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania. Jeho výška je 60% starobného alebo invalidného dôchodku, na ktorý mal alebo by mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti. Nárok na jeho výplatu trvá jeden rok od smrti manžela/ky. Po uplynutí jedného roka zaniká iba nárok na výplatu, samotný nárok na dôchodok však trvá aj naďalej. Po uplynutí jedného roka nárok na výplatu trvá iba vtedy, ak sa vdova/vdovec: stará sa aspoň o jedno nezaopatrené dieťa, ktoré má po zomretom rodičovi nárok na sirotský dôchodok alebo ktoré bolo v rodine zomretého vychovávané; je invalidná/ý z dôvodu poklesu schopnosti pracovať o viac ako 70 %; vychoval/a aspoň tri deti; dovŕšil/a vek 52 rokov a vychovala dve deti; dovŕšil/a dôchodkový vek

Dvestoeurová výnimka len z dohody

Výnimka z platenia poistného na dôchodkové poistenie pre dôchodcov, ktorú si možno uplatniť od 1. júla do výšky 200 eur mesačne, sa vzťahuje výlučne na dohody o vykonaní práce a pracovnej činnosti. Ak sa dôchodca zamestná na základe pracovnej zmluvy, nieje možné uplatniť si úľavu vo výške 200 eur mesačne. Výnimka z platenia poistného sa nevzťahuje ani na samostatne zárobkovo činné osoby. Tu platí len, že ak je SZČO povinne poistená po priznaní dôchodku, neplatí odo dňa jeho priznania poistné na invalidné poistenie. SZČO, ktorá platí poistné z minimálneho vymeriavacieho základu a nemá priznaný uvedený dôchodok, ho platí vo výške 151,16 eura. SZČO s priznaným starobným alebo predčasným dôchodkom platí z minimálneho vymeriavacieho základu poistné vo výške 123,80 eura. SZČO s priznaným invalidným dôchodkom platí poistné v plnej výške. ZDROJ: SOCIÁLNA POISŤOVŇA

Prácou si privyrába čoraz viac penzistov

V septembri 2018 si popri poberaní dôchodku privyrábalo takmer 250-tisíc dôchodcov (presne 249 833). Väčšina z nich popri práci dostávala starobný dôchodok -148183 a ďalších 101650 boli poberateľmi invalidného dôchodku.

Po skončení práce má každý penzista nárok na zvýšenie dôchodku (ak nepracuje na dohodu s odvodovou úľavou). Sociálna poisťovňa zvyšuje pracujúcim dôchodcom dôchodky dvojakým spôsobom -1. buď automaticky bez žiadosti dôchodcu, a to do konca marca za dôchodkové

poistenie v predchádzajúcom roku, 2. alebo dôchodcovi zvýši dôchodok počas roka, v ktorom prestane pracovať, a to na jeho žiadosť. Ak dôchodca počas roka 2018 prestane pracovať a získa obdobie dôchodkového poistenia s vymeriavacím základom, môže požiadať o zvýšenie dôchodku za toto obdobie neformálnou žiadosťou - listom. V liste uvedie svoje meno, priezvisko, rodné číslo, adresu bydliska, - o čo žiada - o zvýšenie starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia v roku 2018 získané počas poberania dôchodku; od ktorého dátumu o zvýšenie žiada. Svoju žiadosť podpíše a zašle ju ústrediu Sociálnej poisťovne.

Ak má pracujúci dôchodca v roku 2018 viac poistných pomerov, zvýšiť starobný dôchodok je možné až po skončení všetkých dôchodkových poistení. Na žiadosť dôchodcu je možné dôchodok takto zvýšiť len raz v roku. Za obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré nebude možné v roku 2018 zvýšiť penziu, Sociálna poisťovňa ju zvýši automaticky od 1. januára 2019.

INFOGRAFIKA: PRAVDA/MARTIN CHOVANEC

Senior so zdravotným postihnutím

Na osobnú asistenciu

možno poskytnúť príspevok tomu, kto je odkázaný na osobnú asistenciu, najskôr od 6. roku veku do dovŕšenia 65. roku veku. Jeho výška je 3,82 eura na hodinu

Na prepravu

možno poskytnúť príspevok tomu, kto je odkázaný na individuálnu prepravu autom, mesačne najviac 104,63 eura

Na kompenzáciu zvýšených výdavkov

možno poskytnúť príspevok tomu, kto je odkázaný na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, súvisiace s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, so zabezpečením prevádzky auta, so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom výška príspevku: na diétne stravovanie: I. skupina na 38,07 eura, II. skupina na 19,04 eura, III. skupina na 11,43 eura, na kompenzáciu výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia na 19,04 eura mesačne, na kompenzáciu výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky auta na 34,25 eura, na kompenzáciu výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom na 45,67 eura

Príspevok na opatrovanie

O peňažný príspevok na opatrovanie môže požiadať člen rodiny, ktorý chce opatrovať príbuzného s ťažkým zdravotným postihnutím, na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Príspevok však dostane iba vtedy, ak ťažko zdravotne postihnutý nemá priznanú opatrovateľskú službu alebo asistenta ŤZP.

Výška príspevku

Ak opatrovanie vykonáva osoba v produktívnom veku:

Základná výška peňažného príspevku je mesačne: 369,36 eura pri opatrovaní jednej osoby s ŤZP, 492,34 eura pri opatrovaní dvoch alebo viacerých osôb s ŤZP.

Ak sa osobe s ŤZP alebo viacerým osobám s ŤZP, ktoré sú odkázané na opatrovanie, poskytuje ambulantská forma sociálnej služby v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne, tak je suma príspevku na opatrovanie mesačne: 326,16 eura pri opatrovaní jednej osoby s ŤZP, 461,81 eura pri opatrovaní dvoch alebo viacerých osôb s ŤZP.

Ak osoba opatruje viacero osôb s ŤZP, pričom jednej z nich sa poskytuje ambulantská forma sociálnej služby v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne, výška príspevku je 480,05 eura.

Ak opatrovanie vykonáva dôchodca:

Ak osoba, ktorá opatruje osobu s ŤZP, poberá: starobný alebo predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti pracovať o viac ako 70%, výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok, tak sa neskúma a nezohľadňuje príjem opatrovanej osoby s ŤZP a suma peňažného príspevku na opatrovanie je mesačne: 184,71 eura pri opatrovaní jednej osoby s ŤZP, 246,20 eura pri opatrovaní dvoch alebo viacerých osôb s ŤZP.

Ak sa osobe s ŤZP alebo viacerým osobám s ŤZP, ktoré sú odkázané na opatrovanie, poskytuje ambulantská forma sociálnej služby v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne, tak je suma príspevku na opatrovanie mesačne: 163,06 eura pri opatrovaní jednej osoby s ŤZP, 230,88 eura pri opatrovaní dvoch alebo viacerých osôb s ŤZP.

Ak osoba opatruje viacero osôb s ŤZP, pričom jednej z nich sa poskytuje ambulantská forma sociálnej služby v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne, výška peňažného príspevku na opatrovanie je 240 eur.

Na kúpu pomôcky, na výcvik používania pomôcky a na jej úpravu

poskytuje sa príspevok najviac v sume 8 630,42 eura, výška príspevku na kúpu druhého mechanického vozíka je najviac 1 659,70 eura, druhého elektrického vozíka najviac 4 979,09 eura a druhého načúvacieho aparátu je najviac 331,94 eura, pričom ich výška sa určuje tiež percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny pomôcky a príjmu osoby s ŤZP

Na opravu pomôcky

možno ho poskytnúť si pomôcka vyžaduje opravu alebo ak je osoba s ŤZP odkázaná na úpravu pomôcky a táto úprava vyžaduje opravu. Cena sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny opravy a príjmu osoby s ŤZP

Na kúpu zdvíhacieho zariadenia

môže dostať príspevok ten, kto je odkázaný na zdvíhacie zariadenie, ak sa toto neposkytuje ani nepožičiava na základe verejného zdravotného poistenia. Výška príspevku sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny zdvíhacieho zariadenia a príjmu osoby s ŤZP,

najviac 11 617,88 eura.

Na kúpu osobného auta

možno poskytnúť príspevok tomu, kto je odkázaný na individuálnu prepravu autom, ale táto osoba nesmie mať viac ako 65 rokov veku. Nemôže ho dostať človek, ktorému sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, s výnimkou nezaopatreného dieťaťa, ktorému sa poskytuje celoročná pobytová služba na účely plnenia povinnej školskej dochádzky alebo sústavnej prípravy na povolanie. Cena auta sa zohľadňuje najviac v sume 13 277,57 eura, príspevok je najviac 6 638,79 eura a na auto s automatickou prevodovkou je najviac 8 298,48 eura

Na úpravu auta

môže príspevok dostať ten, kto je odkázaný na individuálnu prepravu autom a na jeho úpravu. Suma je najviac 6 638,79 eura, úhrn príspevkov na úpravu auta v období 7 rokov nesmie presiahnuť 6 638,79 eura

Na úpravu bytu, domu a na garáže

možno príspevok poskytnúť osobe s ŤZP, ktorá je odkázaná na úpravu bytu, domu alebo garáže s cieľom dosiahnuť ich bezbariérovosť. Suma: maximálne 6 638,79 eur, na úpravu garáže maximálne 1 659,70 eura

ZDROJ: UPSVAR, DH / PODROBNÉ PODMIENKY NÁJDETE V ZÁKONE ČÍSLO 447/2008 O PEŇAŽNÝCH PRÍSPEVKOCH NA KOMPENZÁCIU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA / ILUSTRÁČNÉ FOTO: SHUTTERSTOCK

Lieky: Limit sa nevzťahuje na všetky

Nepracujúcich dôchodcov sa týkajú limity doplatkov za lieky. Limit spoluúčasti je 25 eur a je to suma, ktorou sa penzista spolupodieľa na úhrade liekov, ktoré užíva a na ktoré dopláca aj zdravotná poisťovňa. Limit spoluúčasti stanovuje výšku maximálnej sumy, ktorou sa poistenec spolupodieľa na úhrade liekov vždy za jeden štvrtrok. Po prekročení výšky limitu spoluúčasti vybraným skupinám poistencov poisťovňa vráti doplatky za lieky, a to vo výške sumy za najlacnejší liek spomedzi liekov určených na vaše ochorenie (najlacnejší náhradný/generický liek). Teda nie vo výške celého doplatku za lieky. Do limitu spoluúčasti sa započítavajú len lieky, ktoré: sú na lekársky predpis (nepatria sem teda lieky a doplnky, ktoré si pacient sám kúpi v lekárni, tzv. "voľnopredajný sortiment", zdravotnícke pomôcky ani dietetické potraviny), sú najlacnejšie na dané ochorenie. Nezapočítavajú sa teda tie lieky, ktoré nespĺňajú niektorú z podmienok už uvedených. To znamená, že ak vám lekár predpíše a vy si v lekárni vyberiete na recept liek, ktorý má lacnejšiu alternatívu, do vášho limitu spoluúčasti sa započíta cena najlacnejšieho lieku. Teda nie cena lieku, ktorý ste si v skutočnosti v lekárni vybrali. Volá sa to prepočítaný doplatok. Pýtajte sa lekárov aj lekárnikov na cenovo najvýhodnejšie lieky určené na vaše ochorenie.

Lacnejšie dovolenky. O 50 eur

Dovolenky so štátnou účelovou dotáciou môžu slovenskí penzisti absolvovať už niekoľko

rokov. Už tradične ich organizuje Jednota dôchodcov na Slovensku, Konfederácia odborových zväzov a Odborový zväz potravinárov. Na pobyte so štátnou účelovou dotáciou sa môže zúčastniť poberateľ starobného, predčasného alebo výsluhového dôchodku, ktorý nevykonáva činnosť zakladajúcu nárok na príjem zo závislej činnosti alebo na príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, má trvalý pobyt na Slovensku a spĺňa podmienku na čerpanie dotácie rezortu práce na podporu rekondičných aktivít. Túto skutočnosť musia klienti potvrdiť podpísaním čestného vyhlásenia, ktoré je súčasťou dotačného poukazu.

Za rozhlas a televíziu polovicu. Alebo nič

Dôchodcovia

Sadzba úhrady sa znižuje na polovicu platiteľovi, ktorý je dôchodcom, nemá pravidelný príjem zo zárobkovej činnosti, nežije v domácnosti so zarábajúcou osobou a vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady. Nárok na polovičnú sadzbu vzniká od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom platiteľ oznámil a preukázal vznik skutočnosti. Dovtedy je povinný platiť úhradu 4,64 eura za každý aj začatý mesiac

Na polovičnú sadzbu majú nárok: starobní a invalidní penzisti a poberatelia pozostalostných penzií

Doklady: formulár Zmena sadzby úhrady, potvrdenie zo Sociálnej poisťovne, čestné vyhlásenie, rodné číslo

Ťažko zdravotne postihnuté osoby

Od povinnosti platiť úhradu je oslobodený platiteľ, ak žije v domácnosti s osobou s hendikepom, ktorá má na adrese odberného miesta tohto platiteľa trvalý pobyt, alebo sám je osobou s ŤZP a vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady.

Potrebné doklady: čitateľná kópia preukazu osoby s ŤZP alebo rozhodnutie úradu práce. Ak je platiteľ ŤZP osoba, na preukázanie oslobodenia odberného miesta elektriny s adresou rozdielnou ako trvalé bydlisko slúži doklad od dodávateľa elektriny preukazujúci, že platiteľ je na danej adrese odberateľ elektriny. K preukázaniu je potrebné predložiť rodné číslo ŤZP osoby. Pokiaľ ste sa stali odberateľom elektriny v novom odbernom mieste elektriny a máte nárok na oslobodenie od platenia úhrady z dôvodu ŤZP, máte povinnosť danú skutočnosť oznámiť vyberateľovi úhrady. Potrebné doklady: zmluva alebo faktúra od dodávateľa elektriny za nové odberné miesto elektriny, fotokópia preukazu ŤZP osoby, prípadne rozhodnutie z ÚPSVaR a rodné číslo ŤZP osoby. Oslobodenie od platenia úhrady platiteľ oznamuje prostredníctvom formulára

Adresa na zasielanie písomnosti: Rozhlas a televízia Slovenska, odbor výberu úhrad, Mlynská dolina, 845 45 Bratislava. V prípade zaslania listu, uveďte vaše evidenčné číslo SIPO (začína sa O alebo 8 alebo 9) alebo variabilný symbol (začína sa 77). ZDROJ:RTVS.SK

INFOGRAFIKA: PRAVDA/MARTIN CHOVANEC
